

Sõnumed
Keisri Majesteedi Aleksandri II.
lahkumiseft
ja
Keisri Majesteedi Aleksandri III.
aunjärjele astumiseft.

Ammetlikud awaldused.

ümber pannud

M. W e s k e.

Esimene anne.

Tartus.

Trükitud R. Mattieseni kirjadega.

1881.

Von der Censur gestattet. — Dorpat, den 12. März 1881.

Täna, 1 meiel Märtsil, kell üks 45 minutit pärast lõunat, on Keisri Härra Majesteet, kui Ta insheniöri=paleest, kus Ta wahi=paraade pidamist üle waatas, talwe=paleesse tagasi sõites, Katarina kanali ääres Talli=öue silla ligidal tõlla alla wisatud lõhkejaisi tule=pombidest raskest haawatud saanud; mõlemad jalad põlwele alt on purustatud. Teine kurjategijatest on kinni wõetud. Keisri Majesteedi elu peale ei ole liia were=jooksmise pärast enam midagi lootust.

Keisri arst Botkin.

Prohwessor Bogdanowskyj.

Keisri arst Golowin.

Doctor Kruglewskij.

Täna, 1 meiel Märtsil, kell üks 45 minutit pärast lõunat, kui Keisri Härra Majesteet wahi=paraadest tagasi tulemisel oli, kiputi Katarina kanali ääres, Mihhaeli=palee aia juures kase wisatud lõhkeja tule=pommiga Tema pühandatud elu kallale. Esimene pomb lõhkus Tema Majesteedi tõlla katti. Teise pommi lõhkemine tõi Keisri Härrale raskeid haawu. Kui Keisri Härra talwe=paleesse jõudnud oli, wöttis Tema püha õhtusöömaja ja lahkus siis Issandas kell kolm 35 minutit pärast lõunat. Üks kurjategijatest on kinni wõetud.

Sisemiste toimetuste minister,

kindral-adjutant grahw Boris-Melikow.

1 meiel Märtsil tehtud hirmsa mõrtsuka teu läbi on, nagu ammetlikult teada antakse, 18 inimest haawatud, kellest kaks raske haawade kätte ära surnud on.

Üks haawatud mees, linnawaht Pansil Mikin, kes paljalt kergeid haawu saanud, on kodu saadetud ja ajalikult ametlikkudest kohustest wabastud. Muusika õpetaja S. Kapri, jalast, näust ja filmast haawatud, on omas korteris. Teised on hospitaalides (pidalites).

Soldati naine Wwdotja Dawydowa, 35 aastat wana, on paremast käest haawatud.

Keisri Majesteedi rittmeister Kulebjakin on paremast käewarrest haawatud ja tema film on nõnda rifutud, et selle terweks saamist loota ei ole.

Unterwits Nikolai Borisow on peast ja paremast käewarrest haawatud.

Kasak Meksander Malewitsh, leibgarde Teerek-eskadronist, 35 aastat wana, sai mitmest kohast haawatud ja suri pidalisse jõudmise järel 8 minuti pärast.

Ühel tundmata mehel, umbes 35 aastat wana, oli sügawamaid jookswaid haawu otša peal, näus, parema silma ääres, parema käe külles, 20 haawa parema kinsu külles, mis purustatud oli; tema suri 8 tunni pärast.

Kaasani linnajau esimese piiri-konna ülewaatajal, Jegor Galaktionowil, on raskeid haawu pahema silma kohal, mis peast wälja jooksnud, ja pahema käe sees.

Talupojal Nikolai Maksimowil, 14 aastat wana, on üks lõikhaaw palge-luu sees, nii et luu purustatud ja pea-ajule wiga sündinud. Haawatud poisikesel ei olnud meele märku, kui teda pidalisse toodi.

Kaasani linnajau I-mese piirikonna pristawil (ülewaatajal) Konstantinil Maksimowil on weikest haawu parema silma kohal, parema õla ja käewarre ja pahema kinsu külles. Haige olek on siitjaadik nii, et terweks saamise peale loota wõib.

Räsu täitjal underohwitseeril Kusma Matschnewil, 36 aastat wana, on kergeid haawu näu peal, filmade ääres, paremas õlas, parema käe külles, rinna paremas pooles ja umbes 17 weikest

haawa kõhu peal ja niisugusid paremas puusas ja pahema kirsu peal. Tema terwise olekuga võib rahul olla.

Kasakal, Peeter Kusmenkol, Teerek-eskadronist, on pea külles umbhaaw ja weike haaw parema silma all. Haige kaebab kanged peawalu, ja ütleb et ta waewalt kuulwat.

Teerek-eskadroni underohwitseril, Andrei Sosshin, on pea küllest umbsest haawatud.

Kasakal Mihhail Euzenkol on fergeid haawu pahema puusa peal naha sees ja ta on muidu fergest haawatud.

Talupojal Feodor Djakonowil, 16 aastat wana, on näus naha-haawu ja ta on ka muidu fergeste haawatud.

Talupojal Drest Basylinil, 16 aastat wana, on fergeid haawu pahema sääre nahas ja selja peal.

Peale nende on ka politseimeister Adrian Swanowitsch Dworschitski haawatud.

See nurjatu Imesel Märtsil finni wõetud inimene, kes esimese lõhkeja tulepommi Keisri Majesteedi peale wiskas, on, nagu ammetlikult teada antakse, üks kodaniku sugust mees Tihwini linnast (Nowgorodi kubermangus), 19 aastat wana, nimega Ryssakow. Tema käis esiteks Wytegori freiskoolis, astus siis Tsherepowetsi realkooli ja sai Septembri kuul 1879 mäe akademia tudendiks, kelle nime all ta praegu selle akademia tudentide nimekirjas seisab; lugemist kuulmas ei ole ta aga Detsembri kuust saadik 1880 mitte enam käinud.

Sisemiste asjade minister annab 3mal Märtsil teada:

Üks neist peaturjategijatest, kes kurja nõuu Keisri Majesteedi kalli elu wastu ette walmistasiwad, üks juba 27^{mal} küindla kuu pääwal finni wõetud wang, on üles tunnistanud, et tema nurjatumast kurjast teust kui juhataja oja wõtnud. Et tema niisugune turjategija, seda tunnistab ka kurja teu koha pealt

finni wõetud Ryszakow, kes esimese lõhkeja pommi keiserliku tõlla alla wiskanud on, kui see Katarina kanali äärt mööda sõitis.

Ryszakow tundis ära, et see tundmata mees, kes nähtawalt teise lõhkeja pommi wiskas, seal juures aga pommi lõhkemises ise surma sai, tema kaas-süüdlane oli.

Korter, kust Ryszakow ja tema abilised lõhkejad pommid saanud olivad, leiti öösel 21st Märtsist 3udama peale üles. Kui need ammetnikud, kelle kätte järele otsimine usaldatud oli, sellesse korterisse tuliwad, laskis korteri pidaja ennast püstoliga maha. Üks naisterahwas, kes temaga selles samas korteris ühes elas, sai wangi wõetud.

Selles samas korteris leiti teisi lõhkejaid pombisid ja üks leht mäsämise kuulutusest, mis kurja teu kohane oli. Selles kuulutuses oli üeldud, et kuri tegu kahest inimesest toimetatud saanud.

Kella 11 ajal enne lõunat tuli sinna samasse korterisse üks noor inimene, kes kohe finni wõetud sai. Kui tema külge kätt pisteti, laskis ta kuus pistoli pauku, kellest kolm politsei ammetnikut haawatud saiwad.

Kõigekõrgema manifest.

Sumala armu läbi Meie Aleksander Kolmas, Wene maa Keiser ja Tšewalitšaja, Poola maa Kuningas, Soome maa Suurwürist
j. n. e. j. n. e. j. n. e.

Unname oma alamatele teada: Issandal Sumalal on Tema aru saamata nõuu järele meele pärast olnud, Wene maad raske löögiga lüüa ja riigi heategijat, Keisert Aleksandert II., äkitselet oma juure kutsuda. Tema langes mõrtsukate jäleda käe läbi, kes juba mitu korda Tema püha elu kallale kippunud on. Kurjategijad käiswad selle nii püha elu peale sellepärast, et nemad selles Wene maa suuruse ja Wene rahwa õnnelise kojumise kaitsewat warju ja kindlat tuge nägiwad. Ennast Sumala

ära arwamata ette-waatuse ees kummardates, saadame Meie Oma palweid Kõigeförgema poole igawest rahu Oma lah-
 kunud Isa puhta hingele paludes ja astume Oma Isade auu-
 järje peale, Wene riigi ja sellega ilmlahutamata Poola kuning-
 riigi ja Soome suurwürsti riigi auujärje peale. Meie wõtame
 Sumalast Meile peale pandud raske koorma, kindlaste uskudes
 Tema Kõigewägewama abi peale, Oma peale. Wõtku Tema
 Meie püidmist Meie armastatud isamaa kasuks õnnistada, wõtku
 Tema Meie jõudu kõikide Meie truide alamate õnnelikuks tege-
 miseks juhataada. Oma Isa Kõigewägewama Sumala ees
 antud püha tõutust weel korrates, Meie esi-isade pärandusele
 truiks jäädes kõik Oma elu Wene maa eest hoolekandmisele,
 Wene maa kosutamisele, wägewusele ja kuulsusele pühandada,
 hüüame Meie kõiki Oma truid alamaid, oma palweid Meie
 palwetega Kõigeförgema altari ees ühendada ja käsime neid
 Meile ja Meie järeltulejalle, keiserliku kõrguselle Suurwürstile
 Auujärje-pärijalle Nikolai Aleksandrowitsh'ile, truuduse wannet
 wanduda.

Antud St. Peeterburi linnas, 1 meiel Märtsil tuhatkahesaja-
 sadakahesakümnemaeasimesel aastal pärast Kristuse sündimist,
 Meie walitsuse esimesel aastal.

(Augustkirja on Tema Majesteet Oma käega alla-kiirutanud:)

„Aleksander.“

Kõigeförgem käsk

juhataja senatile.

Meie õnnis Isa, Keiser Aleksander II., peastis 19mal
 küiindla kuu pääwal 1861 antud käsu läbi talupojad päris-
 orjuse põlwest ja tegi nad priideks maa-inimesteks. Selle kä-
 suga ühel meel ja sellesse puutuwaid seadusi täielikumaks tehes
 käsime Meie, et talupojad sellisamal wiisil, kui kõik muud Meie
 truid alamad truuduse wannet Meile ja keiserliku kõrguselle,

Suurwürostile Auujärje-pärijalle, Nikolai Aleksandrowitsh'ile, wanutad.

Tuhataja senat ei saa mitte selle Meie käsu kordaseadmise tarwilikku toimetamist tegemata jätma.

Algus-kirja on Keisri Majesteet Oma käega alla kirjutanud:

St. Peeterburis,
1mesel Märtsil 1881.

„Aleksander.“

2^{tel} Märtsil kella kahe ajal astus Keisri Majesteet, Keiserina ja Auujärje-pärijaga riigi ülemate ammetnikkude ja kindralite ette, kes kohe pärast ustawuse wanutet oma auu-pakkumist Demale awaldama oliwad tulnud ja rääkis silma wees järgumised sõnad:

„Sügawaste liigutatud tänan Mina Teid kõiki nende Minu nüüd Issanda rahus hingaja Issale tehtud truui teenistuste eest, ja palun, et Teie Mulle neid seda sama wiisi toimetaksite. Mina wotan krooni raske koorma selle kindla nõuuga Oma peale, et katsuda tahan, Oma kõrge Issa õhinaga walitsuse asju toimetada ja neid töõsid täiuselle saata, mida Tema peale hakanud. Piasks kõigewägewam seda sama saatust Mulle ette määranud olema kui Demale, siis loodan Ma, et Teie Minu pojale (Auujärje-pärija peale näidates) niisama truid olete kui Minu Issale olite.“

Keisri Härra annab käsku:

3mal Märtsil saab Issandas hingaja Keisri Majesteedi Aleksandri II. surmu-keha talwepalee suurde kirikusse wiitud. Seepärast piawad sellel päewal, õhtu kell 8, Keisri Majesteedi talwe-paleesse koguma kõik kõrgema ammeti-seisuse inimesed mõlemast sugust, nii kui ka kindralid, kaardi-, maa- ja merewäe ülemad ohwitserid, kus juures wäe-ammetnikud täielikus paraademundris, kõik aga täielikus leina-riides piawad olema.

Keisri Majesteet annab käsku:

Sell ajal, kui Issandas hingaja Keisri Härra Aleksandri Nikolajewitshi surmukeha talwe-palee suures kirikus on, piawad sellesse kirikusse koguma: kõik kõrged Keisri Härra palee naisterahhwaft ammeti pidajad, riigi nõuukogu liikmed, senatorid, riigi sekretärid, kindral=adjutantid, esimese ja teise klassi hoowi=ammetnikud, kindralid. Kõik piawad täielikus leina=riides ilmuma.

Ammetlikult antakse teada:

6mal Märtsil, pääw enne õntsa Keisri Härra surmukeha talwe-paleest wiimist saawad enne lõunat kell 11 talwe-palee esise platši peal ilmuma: kaks awalikku kuulutajat (heroldi) ratsa, täielikus leina=riides, ja kaks senati=sekretääri ka ratsa ja täies leina=riides ja nende saatmiseks wäe=ülema seadmise järele kaks rongi kaardi=rügementide mehi nelja pasunapuhujaga (trompetriga). Heroldid ja sekretäärid saawad hobused keiserlikust tallist. Kui pasunapuhujad pasunatesse (trompetitesse) puhunud, lueh teine neist senati=sekretääridest talwe-palee afnate ees all=seiswa kuulutuse ette. Seda sama piab iga palee ees tehtama. Siis piawad nad kaste rongi ennast jagama, kummaski rongis üks herold. Teine rong sõidab terve Admiraali linna=poole läbi, teine Wassilij=Ostrowi, Peeterburi ja Wiiburi linna=poole. Iga pea=ulitsa ja platši peal piab herold kuulutust lugema. Siis koguvad nad kõik jälle talwe-palee ette.

Kuulutus on nii:

„Keiserliku Majesteedi Kõigekõrgema käsu peale wiitakse Issandas hingaja Jumalakartlikuma Suure Keisri Majesteedi Aleksandri Nikolajewitshi surmukeha talwepaleest Peeter=Pauli=kirikusse. Kirikus algab pärast jumala=teenistust palwete lugemine. Iga seisuse inimestele on lubatud kirikusse minna, et lahkunud Keisri Majesteedi sureliku jaule oma auustust ülesse näidata.“

Ummetlikult antakse teada:

Keisri Majesteet on käskinud: 7mal Märtsil, mis pääw Issandas hingaja Keisri Majesteedi surmuseha talwepaleest Peeter-Pauli-kirikusse wiimise pääwaks on säetud, piawad kõik need mõlema jugu inimesed, kellel luba on Keiserlikus majas käia, aga leina-rongist kõigeförgemalt finnitatud wiisi järele mitte oja ei wõta, kell 12 lõuna ajal kirikusse kokku tulema.

Keile inimestele, kes leina-rongist oja wõtawad, saab ajast ja kohast iseäralikku teadust antud.

Kõigeförgem päewa-käff

kaardi-wäele ja Peeterburi sõjawäe piiri-konna wäele:

Sumala ette-waatusel on meele pärast olnud, Meie kõikkide peale ette-armamata hirmsat lööki saata. Meilt on Tsa ja Keiser, Meie Aleksander Nikolajewitsh kadunud. Ura-rääkimata kurwas-tuse tundmisega ja Issandas hingama läinud Keisri heategude tänulises mälestuses jeda nii kurba sündmust sõjawäe falkadelle teada andes, usun Mina kindlaste, et wäe-salgad omad palwed Minu palwetega Minu ilm-ära-umustamata Tsa hinge-rahu eest ühendama saawad. Oma auujärjele astumiseft saadik peale kummi Oma elu wiimise filmapilguni on Keiser Aleksander II. Oma sõjawäge ikka palawalt armastanud, isalikult tema eest hoolt kandnud ja ikka Oma Keiserlikku tähele-panemist temale osaks saada lastnud.

Minule päranduseks jäetud armastust ja hoolekandmist wastu wõttes tunnistan Mina, et Mull ikka see aeg armsaste meeles saab seisma, keda Ma kaardiwäe ja Peeterburi sõjawäe piiri-konna falkade kuulsuse-rikkais ridades ära elanud olen.

Kommando't nende wäefalkade üle Oma armastatud wennale, Suurwirstile Wladimir Aleksandrowitsh'ile andes, ei kahtle Mina mitte, et ka Tema käsu-andmise all wäefalkade seas soldati auu-tundmine ja kõlbduis ning omaks-andmise meel auujärje ja

isamaa vastu, see wain ja korra=pidamine edasi kestma saamad, milles nad ennast praegu kiidu=wääriliselt üles näidanud on.

Kaardi=wäest ja Peeterburi sõjawäe piirkonna väest lahkudes, pian Mina Oma kohuseks, Oma ligemiste abiliste väga usina ja kiidu=wäärilise teenistuse eest kiituse tunnistust awaldada. Nende wäsimata waewa nägemise ja tööde toimetamise pärast sain Mina alati Issandas hingama läinud Keisri poolt armulise tänu wääriliseks arwatud. Mina awaldan Oma südamelikku tänu: Wäe falkade kommandeerija abilisele, korpus-kommandantidele, diwisionide peameestele, paigaliste wäefalkade peameestele, sõjawäe piirikondade walitsustele, brigade- ja rügemendi-kommandööridelle, nii kui ka kõigile kindralitele, staabi- ja ülem-ohwitseeridele, kes nende wäefalkade seas ja nendega ühendatud õpetuse-asutuste jaus on. Nõnda samati annan Mina ka alamatele wäe-ammeti=pidajatele Oma südamelikku tänu.

Seda pääwa-käsku piab kõikides-kompagniidēs, eskadroonides, batteriidēs ja kommando jagudes ette luetama.

Alguskirja on Keisri Majesteet Oma käega alla kirjutanud:
 Aleksander.

Kõigeförgemad kuulutuse kirjjad Soome maale.

Meie Aleksander III.,

Jumala armust Wene maa Keiser ja Issewalitseja, Poola maa Kuningas, Soome maa Suurwürist

j. n. e. j. n. e. j. n. e.

kuulutame ja anname teada, et Meie, jumaliku saatuse läbi Soome suurmürsti riiki pärandawaks omanduseks saanud, sellega tõutada ja kinnitada tahame, selle maa usku ja põhjuseadusi, nii kui neid eesõigusi ja õigusi, mis nimetatud suurwürsti riigis iga seisusel iseäraliselt ja kõikidel inimestel üleühtse, nii hästi suuremat kui alamat sugu inimestel kunni seieamaani, walitsuse seadust mööda, on osaks olnud, Meie tõutust tunnis-

tates, kõik eesõigused ja seadused kindlaste ja liigutamata täies võimuses pidada.

St. Peeterburis, 21st Märtsil 1881.

Aleksander.

Minister riigi-sekretäär Baron Stjernvall-Walleen.

Peale selle avaldatakse järgmine kirjutus:

Meie Soome maa kindral-kubernöörile.

Kõige-armulisema manifesti läbi seda walitsuse seadust, mis Keisri Majesteet Aleksander Pawlowitsh, kelle mälestus kuulsuse wääriline, Soome suurwürsti riigile andnud ja seda Meie nüüd Sumala rahusse läinud armastatud Isa, Keisri Majesteet Aleksander Nikolajewitsh, Soome maa seisustega ühel meel elendanud, kinnitades, teeme Meie seda heameelega, sest et Meil seal juures Kõigearmulisemalt need mitmesugused truu allahitmise ja tänamise tunnis-märgid meeles seisawad, keda selle maa inimesed oma Keisrille ja Heategijalle üles-näidanud, mis läbi nemad ennast Meie ilu-unustamata ja nende õnne eest ühte puhku hoolekandjalle Isale armsaks teinud on. Meie anname Teile käsku, seda Meie truidelle Soome alamatele kuulutada.

St. Peeterburis, 21st Märtsil 1881.

Aleksander.

Minister riigi-sekretäär Baron Stjernvall-Walleen.

Moskwa kindral-kubernöör, kindral-adjutant würst Dolgorukow tõi ühes kirjasa auujärjele astumise pärast oma ja Moskwa linna nimel

Majesteedile Keisrille

Kõige-alamaid õnne-soowimisi ilmsiks ja kõige truu-alamaid tundmisi awalikuks, ja sai siis järeleseiswa Kõigeförgema telegrammiga õnnelikuks tehtud:

Moskwa kindral-kubernööri kätte.

Südamest tänan Mina kõiki esimise pea-linna inimesi awal-
datud trui tundmuste eest selle raske katse filmapilgul, mis Minu
ja Wene maa peale tulnud. Kõigewägewam Jumal on Wene
rahwast kaitsnud. Tema käsi saab ka edespidi Meid kaitsma
ja meile jõudu andma.

Alguskirja alla on Keisri Majestät Oma käega kirjutanud:
Alekxander.

Sisemiste asjade ministri härra annab teada:

See inimene, kes politsei ammetnikkudelle selles majas finni-
wõtmise juures wastu jõdis, kust kodanik Ryssakow ja tema
kaas-nõnumees tulepommid kurja teu tegemiseks 1 meesel Märtsil
saanud oliwad, on, nagu tunnistused seda selgeks teinud, üks
talupoeg Smolenski kubermangust, Sytshewka kreisist, Gawril-
kowo külas sündinud, nimega Timofej Mihhailow. Järele
pärimisest peale selle saadi aru, et Mihhailow kurja teu toime-
tamise ette walmistamistest osa on wõtnud.

Wangi wõetud mehe juurest leiti kirju, kelle sees tähendusi
oli, mis selle kurja teu ette-walmistamise kohta käiswad, mis
Katarina kanali ääres tehtud sai, ja selle kurja nõuu ette-wal-
mistamisest märku antsiwad, mis Weikse Mia-uulitsas forda
seada taheti.

Pärast seda sai politsei poolest kohalisele kohtule teada an-
tud, et talupoja Kobofew'i juustu-poest, mis Weikse Mia-
uulitsa majas number 568 keldri-tuas on, selle poe pidajad
kadunud oliwad, ja et seal mulda leitud, mis näitas, et seal
kaewamise tööd tehtud.

Kui poodi terasemalt läbi otsiti, leiti maa alust õones-käiki,
mis poe kõrwas olewast tuast kinni kesk uulitsat ulatas. Selle
õonestuse sees oli kangeste plahwatawat lõhkujat materjali.

Nii on järele uurimise all, ja neist märkidest, mis juba
walge ette toodud, võib arwata, et ta pea selgeks saab; see asi
antakse warsti kohtu kätte.

Peeter = Pauli = kirikusse (katedralesse) wõiwad tulla, et Issandas hingaja Keisri Majesteedi maa pealse warjule auustust anda:

Kell 4st hommikul kummi kell 11^{neni} enne lõunat — iga seisuse inimesed;

kell 11^{nest} enne lõunat kummi 12^{neni} lõuna ajal ei ole kirikusse minek lubatud;

kell 12^{nest} kummi kell 1ⁿⁱ leina=jumalateenistus, kus juures Keisri Majesteet;

kell 1st kummi 3ⁿⁱ pärast lõunat esimeste kuue teenistuse klassi kuulised inimesed, kes selleks kontorist iseäralised piletid saavad;

kell 3st kummi 7ⁿⁱ iga seisuse inimesed;

kell 7^{mest} 8ⁿⁱ ei ole kirikusse minek lubatud;

kell 8st kummi 10ⁿⁱ leina=jumalateenistus, kus juures Keisri Majesteet;

kell 10^{nest} kummi kell 2ⁿⁱ iga seisuse inimesed;

kell 3^{mest} kummi kell 4ⁿⁱ ei ole kirikusse minek lubatud.

Truuduse wanne,

mis Keisri Majesteedi Aleksander Aleksandrowitsh'ile wanduda tuleb:

Mina allakirjutanud tõutan ja wannun Kõigewägewama Sumala juures, Tema püha ewangeliumi ees, et mina tahan ja kohustatud olen, **Keiserliku Majesteedi**, minu tõsi ja sündimise poolest saanud **Suure Härra ja Keisri Aleksandri Aleksandrowitsh'i**, kõige Wene maa Tsewalitseja ja Keisri Majesteedi seadusliku järeltuleja, Wene Muujärje-pärija, keiserliku kõrguse, Suurwürsti Muujärje-pärija Nikolai Aleksandrowitsh'i truud ja õige teener olla, kõigis asjus sõna kuulda, oma elu Nende eest wiimse were tilgani anda ja kõiki neid õigusi ja eesõigusi, mis **Keisri Majesteedi** kõrge isewalitsuse, wäe ja wõimuse päralt, neid mis juba seaduslikus wõimus seisawad ehk mis hiljemine seaduse wõimu sisse tõstetud saawad, oma kõige parema teadmise ja südametunnistuse järele kaitsta ja hoida ja kõigest jõuust püüda, igas asjas kõik seda edendada, mis **Keisri Majesteedi** truud teenistuse ja riigi kasu kohta käib; kui aga midagi Keisri Majesteedi kahjuks, Tema kasu alandamiseks ehk rikkumiseks piaks sündima, nii pea kui ma seda teada saan, mitte üksnes sellesama korruga üles anda, waid ka kõigest jõuust seda ära käända ja mitte lubada; iga minule ustud saladust kindlaste hoida, iga minu kätte ustud

ammetit mitte üksnes jelle (üleühtse) wande järele, waid ka nende iseäraliste, **Keisri Majesteedi** nimel aeg-ajalt annetawa seaduste, reglemangide ja käskude järele, niipea kui nad minule minu üle säetud ülemast teada on antud, oma südameteadmist mööda pidada, ei midagi oma kasu pärast, sõpruse ehk waenu pärast oma ammeti ja oma wande wastu teha, ja seda mööda nii olla ja kõig nii toimetada, kudas truul **Keisri Majesteedi** alamal kõlbab ja sünnib ja kudas ma seda Jumala ees ja wiimse kohtu ees wastutada wõin; nii tõeste kui Jumal mind hinge ja ihu poolest aidaku. Oma wande kinnitamiseks annan ma püha ewangeliumile ja oma Lunastaja ristile suud. Amen.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

ARI-15-09014